CO SDĚLOVAT O VLIVU ZMĚNY KLIMATU NA EXTRÉMNÍ POČASÍ

U některých typů extrémních projevů počasí je souvislost s klimatickou změnou jednoznačná, jinde je nutné vzít v potaz i další faktory. Nejnovější vědecké poznatky o jednotlivých extrémech shrnuje tento přehled.

VLNY VEDER

Co je klíčové sdělit

Důležitý kontext pro komunikaci

V důsledku změny klimatu způsobené člověkem dnes pro vlny veder všude na světě platí, že jsou intenzivnější a mají vyšší pravděpodobnost výskytu. → Přílišná opatrnost při reportování o tomto extrému není nutná – vlny veder jednoznačně souvisejí s globálním oteplováním.

POŽÁRY

Na všech kontinentech dnes přibývá počasí, které vede k požárům. Zřetelně lze pozorovat nárůst pravděpodobnosti i celkové vypálené plochy v jižní Evropě, severní Eurasii, USA a Austrálii. Podle některých důkazů existuje podobný trend také v jižní části území Číny.

- → Záznamy o požárech jsou v některých oblastech velmi omezené, proto je atribuce tohoto extrému ke klimatické změně často komplikovaná.
- U požárů je vždy důležité vzít v úvahu i další faktory spojené s činností člověka: jak se v dané oblasti hospodaří v lesích, co je příčinou požáru apod.

POVODNĚ

Extrémní srážky jsou nyní v důsledku změny klimatu způsobené člověkem na většině území světa častější a intenzivnější. Kvůli tomu jsou na některých místech pravděpodobně častější a intenzivnější i povodně, na ty však mají vliv i další faktory spojené s lidskou činností

- → Povodně s přívalovými dešti určitě souvisejí, ale svou roli hrají i jiné faktory, např. úroveň vodního hospodářství v dané oblasti či protipovodňová opatření.
- → Obecně jsou ve světě na vzestupu také pobřežní povodně, ty však s povodněmi způsobenými dešťovými srážkami nesouvisejí – je to důsledek zvyšování hladiny moří, k němuž kvůli klimatické změně dochází.

TROPICKÉ CYKLÓNY

Celkový počet tropických cyklón za rok zůstává stejný, ale změna klimatu zvýšila častost výskytu nejintenzivně-jších a nejničivějších bouří. Výrazný je také nárůst u extrémních srážek způsobených tropickými cyklónami (stejně jako u srážek z jiných příčin). Rovněž bouřlivá vzdutí moře jsou dnes vyšší kvůli stoupající hladině oceánů, tedy vlastně v důsledku změny klimatu.

- Celkový počet všech cyklón se nezměnil.
- → U jednotlivých cyklón zatím globální oteplování nezpůsobilo vyšší intenzitu ani rychlost větru.

SUCHA

Sucha jsou v důsledku změny klimatu častější a závažnější pouze v některých oblastech. Mezi ně patří Evropa, Středomoří, jih Afriky, střední a východní Asie, jižní Austrálie a západní části Severní Ameriky. Existují také určité důkazy o nárůstu sucha v západní a střední Africe, severovýchodní části Jižní Ameriky a na Novém Zélandu.

- → Sucha jsou velmi komplexní a různorodý jev, proto je obtížné se o nich vyjadřovat s dostatečnou jistotou.
- → V případě sucha s velkým dopadem je třeba vzít v úvahu i řadu jiných faktorů než jen změnu klimatu, zejména ty, které souvisejí s vodním hospodářstvím v dané oblasti.

PŘÍVALY SNĚHU

Změna klimatu snížila intenzitu i pravděpodobnost výskytu extrémního chladu kdekoli na světě. Zatím není jasné, do jaké míry se na většině míst proměnily přívalové sněhové srážky, je ale možné, že se jejich intenzita zvýšila v některých částech východní a severní Asie, Severní Ameriky a Grónska.

- Existuje velmi vysoká pravděpodobnost, že extrémní chlad se bude vyskytovat v budoucnu méně často, stále však může k takové události dojít.
- → Změny v intenzitě sněhových srážek jsou dosud velmi nejisté.
- → Také změny polárních vírů zatím nejsou jasné.